

महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय शिक्षण परीक्षा मंडळ, मुंबई - ५१

१	व्यवसाय अभ्यासक्रमाचे नांव	सी. सी. इन फुल रोपवाटिका (३०५१२१)																																	
२	तुकडीनिहाय विद्यार्थी संख्या	२५ विद्यार्थी																																	
३	अभ्यासक्रमाचा कालावधी	०६ महिने																																	
४	प्रकार	अंशकालीन (Part Time)																																	
५	आठवड्यातील कामाचे दिवस	०६ दिवस																																	
६	प्रती दिवस कामाचे तास	०४ तास																																	
७	अभ्यासक्रमासाठी आवश्यक जागा	प्रॅक्टिकल लॅब		२०० चौरस फुट																															
		वर्गखोलीकरीता		२०० चौरस फुट																															
		एकूण		४०० चौरस फुट																															
८	प्रवेश अर्हता	साक्षर																																	
९	उद्दिष्टे	१. फुलझाडे उत्पन्नवाढीसाठी आवश्यक जातीवंत शुध्द फुलझाड रोपांची निर्मती करणे. २. फुलझाडे नर्सरी सुरु करणे साठी आवश्यक शास्त्रीय आधुनिक ज्ञान देणे.																																	
१०	रोजगार संधी	१. स्वतःचा फुलझाडे रोपवाटिका (नर्सरी) व्यवसाय सुरु करणे. २. फुलझाडे रोपवाटिकेत अनुभवी तंत्रज्ञ म्हणून नोकरीची संधी.																																	
११	शिक्षकांची शैक्षणिक अर्हता	एच.एस.सी. व्होकेशनल हॉर्टिकल्चर उत्तीर्ण,																																	
१२	शिक्षण पध्दती	Training System Per Week																																	
		प्रात्यक्षिक		एकूण																															
		२४ तास		२४ तास																															
१३	परीक्षा पद्धत	<table><tr><th>Sr. No.</th><th>Paper Code</th><th>Name of Subject</th><th>TH/PR</th><th>Hours</th><th>Max. Marks</th><th>Min. Marks</th></tr><tr><td>1</td><td>30512121</td><td>फुलझाडे अभिवृद्धी</td><td>PR-1</td><td>6 hrs</td><td>200</td><td>100</td></tr><tr><td>2</td><td>30512122</td><td>रोपवाटिका</td><td>PR-2</td><td>6 hrs</td><td>200</td><td>100</td></tr><tr><td></td><td></td><td>Total</td><td></td><td></td><td>400</td><td>200</td></tr></table>						Sr. No.	Paper Code	Name of Subject	TH/PR	Hours	Max. Marks	Min. Marks	1	30512121	फुलझाडे अभिवृद्धी	PR-1	6 hrs	200	100	2	30512122	रोपवाटिका	PR-2	6 hrs	200	100			Total			400	200
Sr. No.	Paper Code	Name of Subject	TH/PR	Hours	Max. Marks	Min. Marks																													
1	30512121	फुलझाडे अभिवृद्धी	PR-1	6 hrs	200	100																													
2	30512122	रोपवाटिका	PR-2	6 hrs	200	100																													
		Total			400	200																													

फुल रोपवाटिका

अ) प्रात्यक्षिके : पेपर १ ला - फुलझाडे अभिवृद्धी

१. शोभिवंत, हंगामी, वर्षायु, द्विवर्षायु फुलझाडांची ओळख
२. व्यापारी तत्वावर लागवड होणाऱ्या फुलझाडांची ओळख
३. फुल उत्पादन करण्यात येणाऱ्या हरितगृहांना भेटी देणे
४. निर्यातयोग्य फुलांची ओळख
५. अभिवृद्धीच्या पध्दतींचा अभ्यास करणे
६. बियाद्वारे अभिवृद्धी (रोपे) तयार करणे उदा. गॅलार्डिया, झिनिया, झेंडू इ.
७. रोपे तयार करणेसाठी आवश्यक माध्यमांची ओळख.
८. बियाणे अथवा रोपे रुजवणीची साधनांचा अभ्यास करणे.

ब) प्रात्यक्षिक पेपर २ रा - रोपवाटिका

१. रोपवाटिकेतील घटकांचा अभ्यास करणे.
२. रोपवाटिकेसाठी जागेची निवड करणे.
३. टी पध्दतीने गुलाबाची रोपे तयार करणे.
४. कंदद्वारे लिली, निशीगंध याची रोपे तयार करणे
५. गड्ड्याद्वारे ग्लडीओलस ची रोपे तयार करणे
६. ग्रंथील मुळ्या द्वारे डेलीया व लिगोनिया यांची रोपे तयार करणे
७. बगल फुटीपासून जरबेरा व शेवंती फुलझाडांची रोपे तयार करणे
८. रोपवाटिकेसाठी प्रकल्प अहवाल तयार करणे
९. फुलझाडांच्या रोपवाटिकेला भेट देणे.

संदर्भ ग्रंथ /पुस्तके

१. पुष्पभारती	: भी. गो. भुजबळ
२. सुंदर आपली फुलबाग	: आ.बा.पाटील
३. फुलबाग शास्त्र आणि प्रांगण उद्याने	: प्रा. चंद्रकांत अकोलकर

साहित्य यादी

अ.क्र.	साहित्याचे नांव	संख्या
१	सिकॅटर	१०
२.	गार्डन शिअकर	०५
३	कलम चालू	१०
४	डोळे भरण्याचा चाकू	१०
५	पॉलिथीन पिशव्या	१० किलो
६	वेगवेगळ्या प्रकारची फुलझाडे कंद, गड्डे	प्रत्येकी ५
७	पोयटा माती	१ ट्रॅक्टर ट्रेलर
८	शेणखत	१ ट्रॅक्टर ट्रेलर
९	कुंड्या	२५
१०	पॉलीथीन पट्टा	५ किलो
११	पाणी देण्याची झारी	१०
१२	ट्रान्सप्लॅंटिंग टॉवेल	१५
१३	हंगामी वेगवेगळ्या फुलझाडांची बियाणे	प्रत्येकी १०० ग्रॅम

*****